

DAKDEKKEN met GRASPLAGGEN

Anneke Boonstra

In de IJzertijd, dat is mijn heilige overtuiging, werden daken ook met grasplaggen gedekt. De nederzettingen lagen altijd in de buurt van beken en rivieren, daar groeide ook veel gras en het vee kon het gras kort houden, zodat het wortelgestel steviger kon worden.

Om ervaring te krijgen met dakdekken met grasplaggen hebben we in het museum 2 pogingen gedaan.

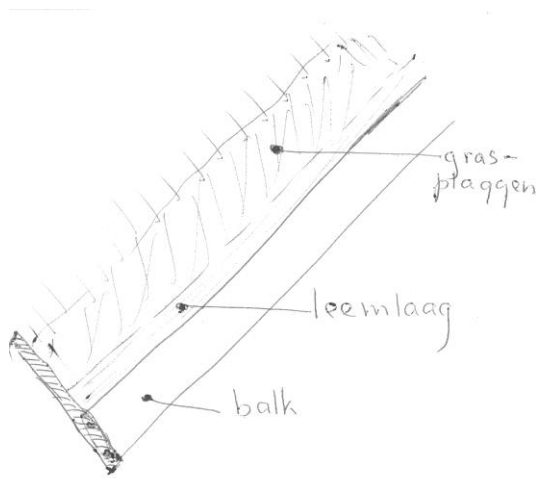
Algemene opmerkingen:

- Grasplaggen zijn zwaar, dus de ondergrond moet stevig zijn en niet te steil, anders glijden ze naar beneden door het gewicht.
- Ook moet er aan de onderkant een schot of een dikkere balk (een soort knijplat) zitten om verzakken tegen te gaan.
- Onder de grasplaggen moet het zo vochtig blijven, dat het gras in leven blijft.

Op ons museum hebben we 2 pogingen gedaan .

- Poging 1:**
- Stevige daklaag met boomstammetjes
 - leemlaagje
 - graspollen

Hieronder in theorie:

De praktijk.

De balkjes + een begin van de leemlaag

De dakhelling was ik denk 30°, dit om het schuiven van de grasplaggen tegen te gaan.

De varkensschuur was klaar toen de grasplaggen erop lagen. Het lekte er niet. Toch zakten de muren door het gewicht steeds verder schuin weg. Hieronder zie je de vertikaal gezette palen scheef naar achteren staan.

EEN BOUWFOUT:

Na 5 jaar moest de schuur afgebroken worden. Er was gevaar voor instorten.

TIP: Houd er tijdens de bouw rekening mee, dat het grasdak loodzwaar wordt.

In Denemarken zag ik een lichtere constructie. In plaats van leem als ondergrond lagen er grote stukken berkenbast. Met daarop dunnere grasplaggen.

Lijkt me beter.

Poging 2

- riet/stro latten
- Berkentakken
- grasplaggen

Omdat ik er van uit ga, dat er in de prehistorie daken waren, belegd met grasplaggen hebben we zelf een stuk schilddak van de smidse gedekt met grasplaggen.

Stap 1: De ondersteuning bestond uit gewone rietlatten, die iets dichter (ongeveer 20 cm) van elkaar waren gelegd.

Stap 2: Om het doorzakken van de plaggen tegen te gaan, werden daarop berkentwijgen gelegd, zoals je hieronder ziet.

Stap 3: Daaroverheen werden dakpansgewijs de plaggen gelegd. Om verschuiven tegen te gaan werden die laag voor laag gezekeerd met een wilgentak, op rietdekkers manier vastgezet met een wisje van wilg. Op zich een goed systeem.

Het bleef wel 10 jaar goed en waterdicht.

Achteraf gezien maakten we een BOUW FOUT:

De onderste rietlat = knijplat was niet dik en stevig genoeg voor het gewicht van de grasplaggen. Hij begon door te buigen, zelfs de in verhouding dunne staanders eronder gingen bol staan.

Het resultaat

Het resultaat. Hier zie je de te dunne knijplat, bedoeld eigenlijk voor rietdekken, die toevallig ook nog krom naar de verkeerde kant is.

Uiteindelijk is na een paar keer herstellen het hele schilddakje afgebroken.

Jammer, want nu zie je nergens in onze prehistorische nederzetting nog een voorbeeld van een grasplaggen dak.

UITDAGING

Bouw, als het zo uitkomt nog eens een klein dakje op deze manier.